

Voorgezette catechese 30 september 2015

Het 3^e gebod

Psalm 33:11

Gebod

Psalm 111:1-10

Bij elk gebod zijn er 4 leesregels.

1: het gaat om het innerlijk.

2: de zonde is als een boom: vrucht (daad) – tak (woord) – stam (plan) – wortel (gedachte/opwelling)

3: als iets negatiefs verboden wordt, wordt het positieve geboden

4: het volmaakte wordt geest.

I Geschenk

Het gaat om een geschenk van God. Hij maakt Zich bekend in Zijn Namen.

HEERE. (Exodus 3:13-15) Ik zal zijn die Ik zijn zal. Al kost Hem dat Zijn Zoon.

Jezus. (Matth 1:21) Zaligmaker, al kost Hem dat Zijn leven.

God maakt ons Zijn Namen bekend met een bedoeling: opdat we Hem in Zijn Naam aanroepen, prijzen, verheerlijken. In de Psalmen komen we tegen: Gods Naam liefhebben, kennen, vertellen, verhogen, doen gedenken, verwachten, vrezen, psalmzingen, prijzen, loven, aanroepen, zoeken, vereren, beminnen, danken.

Tegelijk wil iemands naam ook uitdrukken: iemands reputatie. (vele Psalmen) Dan houdt het in dat je hoogachting en eerbied voelt voor God, verwondering, groot van Hem denkt en goed van Hem wil spreken om Zijn Naam hoog te houden. Dat je verdrietig bent als Gods Naam omlaaggehaald wordt.

Het gaat allereerst om ons innerlijk. Wat voelen wij als wij 'God' horen of aan Hem denken? Calvijn zegt: Zijn verhevenheid dient al onze gevoelens te bepalen, Zijn eer dient ons enige doel te zijn, Zijn werken dienen door ons geprezen te worden. Wie God liefheeft zal Zijn Naam liefhebben. Zal Zijn eer ter harte gaan. Wie God niet liefheeft kan misbruik van Gods Naam onfatsoenlijk vinden maar meer ook niet.

Waarom de wet zo scherp? Zondag 44 Heid Cat vr en antw 115. Allereerst om mij aan mijn zondige aard hoe langer hoe meer te ontdekken, zodat ik de genade van Christus steeds meer nodig krijg. Vervolgens opdat ik niet zelfvoldaan zal wezen, maar me zal beijveren en bidden om meer en meer naar Gods gebod te leven en te verlangen naar de volmaaktheid na dit leven.

Alleen Jezus heeft altijd Gods Naam heilig gebruikt en hooggehouden. (Joh 17. "Ik heb U verheerlijkt en Uw Naam geopenbaard") En uitgerekend Hij is veroordeeld voor: Gods lastering! Dat wil de Hij aanvaarden. Hij veroordeeld opdat wij zouden worden vrijgesproken.

Heid Cat zondag 36 antw 99: Dat wij niet alleen met vloeken of met valse eed, maar ook met onnodig zweren, den naam Gods niet lasteren noch misbruiken, noch ons met ons stilzwijgen en toezien zulke verschrikkelijke zonden deelachtig maken; en in het kort, dat wij den heiligen naam Gods anders niet dan met vrees en eerbied gebruiken, opdat Hij van ons recht beleden, aangeroepen, en in al onze woorden en werken geprezen worde.

II Verbod

Niet misbruiken. Denk aan een heel mooi tafelkleedje. Bedoeld om op tafel te leggen als er visite is. Maar je legt het weg in de kast of tussen de stofdoeken en gebruikt het als stofdoek. Dat was niet de bedoeling! Dat past niet bij de status van dat mooie kleedje.

Zo past het niet bij God om Zijn Naam gedachteloos te gebruiken. Dus zonder innerlijke eerbied, verwondering, en besef van Zijn hoogheid en goedheid. In al mijn spreken, maar ook en zelfs in mijn zingen en mijn bidden.

Dat geldt dan zeker van vloeken: daar heeft God Zijn Naam niet voor gegeven!

Lasteren gaat nog verder: opzettelijk Gods Naam gebruiken om in een kwaad daglicht te stellen en omlaag te halen. (Leviticus 24:10 ev) Dat is zelfs zo erg dat de lastering van de Heilige Geest onvergeeflijk is (Matth 12:31-32)

Gods Naam als Zijn reputatie. Ik geef God niet de eer van Zijn Naam als ik weinig van Hem verwacht en als ik klein van Hem denk in moedeloosheid. Kleingeloof is zonde tegen het derde gebod!

Ik kan er ook door mijn levensstijl voor zorgen dat anderen Gods Naam gaan minachten. Als mijn leer en leven, als mijn kerkgang en mijn levensinvulling met elkaar strijden dan zorg ik ervoor dat anderen Gods Naam omlaag halen. (II Samuel 12:14, Romeinen 2:24)

Als ik hoor dat anderen Gods Naam misbruiken, wat dan? Zal me dat geen pijn doen en zal ik niet verlangen om voor Zijn Naam op te komen? Hoe en wanneer?

Heid Cat zondag 36 vr 100: Is het dan zo grote zonde, Gods naam met zweren en vloeken te lasteren, dat God zich ook over diegenen vertoort, die, zoveel als hun mogelijk is, het vloeken en zweren niet helpen weren en verbieden?

Waarom de wet zo scherp? Zondag 44 Heid Cat vr en antw 115. Allereerst om mij aan mijn zondige aard hoe langer hoe meer te ontdekken, zodat ik de genade van Christus steeds meer nodig krijg. Vervolgens opdat ik niet zelfvoldaan zal wezen, maar me zal beijveren en bidden om meer en meer naar Gods gebod te leven en te verlangen naar de volmaaktheid na dit leven.

III Gebod

Elk verbod heeft een keerzijde: dat ik het goede juist wel doe. (Denk aan de bovengenoemde gegevens uit de Psalmen)

Dus in dit verband, dat ik Gods Naam gebruik waarvoor Hij ons gegeven is. Om Hem te prijzen en te loven. Te erkennen dat Hij het is Die alles heeft gedaan, aan Wie ik alles te danken heb. Dan krijgt Zijn Naam eer, en mijn naam niet. Wee mij als ik mezelf toeschrijf wat van Hem komt (Ps 115:1).

Dat geldt mbt natuurlijke gaven en talenten, maar ook mbt geestelijke genade.

Om te getuigen van Hem. Zijn Naam te noemen om Hem anderen bekend te maken. Dat kan juist ook opgeroepen worden door mijn levenswandel. Als die consequent en standvastig is kan dat anderen een vraag laten stellen waarop ik Zijn Naam mag uitdragen en noemen.

Om Hem te belijden. Belijdenis is altijd op een tweesprong: verloochenen of belijden. Schamen of vrijmoedig spreken. (Denk aan Matth 10:19-20 en de verloocheningen van Petrus)

Om Hem aan te roepen. Vurig en verlangend. Vertrouwend en verwachtend. Als handvat voor de hand die grijpt naar redding en behoud. Als pleitgrond voor het gebed dat verder niets heeft om op te staan. (Exodus 32, Daniel 9, Ezra 9, Nehemia 9)

Ik kan er ook door mijn levensstijl voor zorgen dat anderen Gods Naam gaan hoogachten. Als mijn leer en leven, als mijn kerkgang en mijn levensinvulling met elkaar in overeenstemming zijn en blijven dan zorg ik ervoor dat anderen Gods Naam hoogachten.

Zo past het niet om Gods Naam niet te gebruiken. Om te zwijgen over alles wat Hij in Zijn werken ons laat zien. Om nooit goed en groot van Hem te spreken.

Waarom de wet zo scherp? Zondag 44 Heid Cat vr en antw 115. Allereerst om mij aan mijn zondige aard hoe langer hoe meer te ontdekken, zodat ik de genade van Christus steeds meer nodig krijg. Vervolgens opdat ik niet zelfvoldaan zal wezen, maar me zal beijveren en bidden om meer en meer naar Gods gebod te leven en te verlangen naar de volmaaktheid na dit leven.

Wij eindigen met de uitleg van de 1^e bede van het Onze Vader (Uw Naam worde geheiligd):

Heid Cat zondag 47 vr en antw 122

Geef ons ten eerste, dat wij U recht kennen, en U in al uw werken, in welke uw almacht, wijsheid, goedheid, gerechtigheid, barmhartigheid en waarheid helder schijnt, heiligen, roemen en prijzen; daarna ook dat wij al ons leven, gedachten, woorden en werken, alzo schikken en richten, dat Uw naam om onzentwille niet gelasterd, maar geëerd en geprezen worde.

Gespreksvragen:

1 Welke elementen waren nieuw voor ons?

2 Wat betekent dit gebod voor ons gebed?

3 Wat betekent dit gebod voor ons dagelijks leven op de werkvloer?

4 Hoe gaan we om met vraag 100 van de catechismus? (maw: wat doe je als je iemand hoort vloeken?)

5 Functioneert zondag 44 vr en antw 115 in dit verband voor ons? Hoe zou dat beter kunnen?